

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 16ης Δεκεμβρίου 1997

σχετικά με την αξιολόγηση της ποιότητας της σχολικής εκπαίδευσης

(98/C 1/03)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη το άρθρο 126 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

Εκτιμώντας:

- (1) τη θέσπιση του προγράμματος ΣΩΚΡΑΤΗΣ, και ιδίως τη δράση III.3.1, που καλεί την Επιτροπή να προωθήσει την ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών για θέματα κοινού ενδιαφέροντος·
- (2) ότι η αξιολόγηση της ποιότητας της σχολικής εκπαίδευσης είναι ένα από τα θέματα προτεραιότητας γι'αυτή τη δράση·
- (3) ότι, από το Μάρτιο του 1996, η Επιτροπή έχει αρχίσει διάφορες μελέτες και επιχειρησιακές δραστηριότητες, που εξετάζουν το θέμα της αξιολόγησης από διαφορετικές οπτικές γωνίες με σκοπό να περιγραφεί με ακρίβεια η μεγάλη ποικιλία και ο πλούτος των προσεγγίσεων και μεθοδολογιών αξιολόγησης που χρησιμοποιούνται σε διάφορα επίπεδα·
- (4) ότι η Επιτροπή θα διεξαγάγει, κατά το σχολικό έτος 1997/1998, πιλοτικό σχέδιο στο οποίο θα συμμετάσχουν άμεσα 100 περίπου σχολικά ιδρύματα στο κράτη που συμμετέχουν στο πρόγραμμα ΣΩΚΡΑΤΗΣ· ότι, για την εφαρμογή του σχεδίου αυτού, η Επιτροπή επικουρείται από συμβουλευτική ομάδα που απαρτίζεται από εμπειρογνώμονες διορισμένους από τα κράτη μέλη για θέματα αξιολόγησης στα κράτη που συμμετέχουν στο πρόγραμμα·

- (5) ότι, εντός του 1995, οι ανώτεροι υπάλληλοι στον τομέα της παιδείας πραγματοποίησαν δύο συνεδριάσεις με θέμα την αξιολόγηση της ποιότητας της σχολικής εκπαίδευσης· ότι, στις δύο αυτές συνεδριάσεις, το θέμα της αξιολόγησης προσεγγίστηκε εκκινώντας από συμπληρωματικές οπτικές γωνίες και υπογραμμίζοντας έτσι την ποικιλία και τον πλούτο των μεθόδων που ακολουθούνται στα κράτη μέλη·
- (6) ότι η υπό γαλλική Προεδρία συνεδρίαση, τον Ιούνιο του 1995, είχε ως άξονα την αξιολόγηση των επιτευγμάτων των μαθητών και ότι η υπό ισπανική Προεδρία συνεδρίαση, το Νοέμβριο του 1995, αφιερώθηκε στην εξωτερική αξιολόγηση και την αυτοαξιολόγηση των σχολικών ιδρυμάτων, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην

ενσωμάτωση του σχολείου στο περιβάλλον του ως κριτήριο ποιότητας·

- (7) ότι η αξιολόγηση είναι επίσης ένα σημαντικό στοιχείο για την εξασφάλιση και, ενδεχομένως, τη βελτίωση της ποιότητας·
- (8) ότι η ποιότητα του εκπαιδευτικού συστήματος εξαρτάται από τα σχολικά ιδρύματα και ότι μέτρο της είναι επίσης η οφειλόμενη στο σχολείο πρόοδος των νέων·
- (9) ότι η εξέλιξη της σύγχρονης κοινωνίας απαιτεί, περισσότερο από ποτέ, μια σημαντική προσπάθεια υπέρ της εκπαίδευσης από το κράτος· ότι η αποτελεσματικότητα αυτής της προσπάθειας θα πρέπει να αξιολογείται·
- (10) ότι είναι επομένως σημαντικό να διαπιστώνεται η ποιότητα που επιτυγχάνεται χάρις, επίσης, στα κεφάλαια που επενδύονται στην εκπαίδευση·
- (11) ότι, εκτός των δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της Ένωσης, θα πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη οι εργασίες που διεξάγονται από τον ΟΟΣΑ στον τομέα της ποιότητας, ειδικότερα μέσω της δράσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Ερευνών και Καινοτομιών (CERI) και του προγράμματος «Δείκτες Εκπαιδευτικών Συστημάτων» (INES), καθώς και οι διεθνείς μελέτες με θέμα τα επιτεύγματα των μαθητών, οι οποίες διεξήχθησαν από την Διεθνή Ένωση για την αξιολόγηση των μαθητικών επιδόσεων (IEA),

ΥΙΟΘΕΤΕΙ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ:

I. Γενικά

Η αυτοαξιολόγηση του σχολείου ως εργαλείο της ανάπτυξης και της ποιοτικής βελτίωσής του, βασίζεται στην παραδοχή ότι η ποιότητα των σχολικών ιδρυμάτων καθορίζεται από ευρύ φάσμα αλληλένδετων παραγόντων. Παρ' όλο που η επιλογή των κριτηρίων αξιολόγησης εξαρτάται από το νομικό, πολιτικό και δημοσιονομικό πλαίσιο, το οποίο εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών μελών, είναι γεγονός ότι ο επαγγελματισμός των εκπαιδευτικών, το περιεχόμενο της διαδικασίας κατάρτισης των μαθητών, οι σχέσεις μέσα στο σχολείο, η ενσωμάτωση του σχολείου στο τοπικό του περιβάλλον, η μέθοδος καθοδήγησης που χρησιμοποιείται στο σχολικό ίδρυμα, καθώς και τα χαρακτηριστικά του σχολείου ως χώρου ζωής, είναι, όλα μαζί, παράγοντες που καθορίζουν την ποιότητα του σχολείου.

Ο μαθητής βρίσκεται στο επίκεντρο των προβληματισμών του σχολείου, αποστολή του οποίου είναι να τον εφοδιάσει με αξίες, γνώσεις και δεξιότητες που θα χρησιμοποιήσει στις μετέπειτα σπουδές του και στη ζωή του ως ευρωπαίος πολίτης. Η αξιολόγηση αυτών των εφοδίων είναι ένα σημαντικό στοιχείο για τον καθορισμό της ποιότητας του σχολείου και της διδασκαλίας που παρέχει.

Επειδή κάθε σχολικό ίδρυμα — σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές της χώρας του — είναι υπεύθυνο για την ποιότητα της διδασκαλίας του, πρέπει να διαθέτει επίσης εργαλεία και διαδικασίες που να του επιτρέπουν να συνοειδιοποιεί καλύτερα τις συνθήκες που ευνοούν τη σχολική επιτυχία των μαθητών του.

Αυτά τα εργαλεία πρέπει να επιτρέπουν στο σχολικό ίδρυμα, ανάλογα με τις ανάγκες του, ή, ενδεχομένως, στο πλαίσιο των ισχυόντων σχολικών προγραμμάτων, να διαπιστώνει τις προόδους στις οποίες μπορεί να οδηγήσει τον νέο, ως άτομο, ως μαθητή και ως μελλοντικό πολίτη.

II. Εν συμπεράσματι, το Συμβούλιο καλεί:

A. τα κράτη μέλη,

εντός του πλαισίου και των ορίων των ιδίων τους πολιτικών, νομικών, δημοσιονομικών συστημάτων και συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, να ενισχύσουν τη δράση τους, εντείνοντας τη συνεργασία τους στον τομέα της αξιολόγησης της ποιότητας της σχολικής εκπαίδευσης, ιδίως στον τομέα της αξιολόγησης των επιτευγμάτων των μαθητών, προκειμένου να επιτύχουν τους ακόλουθους στόχους:

- να ευνοούν τη δικτύωση των συντελεστών που συμμετέχουν στη διαδικασία αξιολόγησης σε διάφορα επίπεδα,
- να αναλύουν και να διαδίδουν τα αποτελέσματα των διεθνών συγκριτικών μελετών σχετικά με την αξιολόγηση των επιτευγμάτων των μαθητών,
- να ευνοούν τη δημιουργία εργαλείων αξιολόγησης που να επιτρέπουν στα σχολικά ιδρύματα να εκτιμούν με μεγαλύτερη ακρίβεια τη μάθηση και τα επιτεύγματα των μαθητών,
- να διαδίδουν παραδείγματα ορθής πρακτικής,

- να αξιολογούν τα οφέλη που αποκομίζουν τα σχολικά ιδρύματα και οι εκπαιδευτικοί από τη συμμετοχή τους στις μορφές συνεργασίας που τους προσφέρονται,

B. την Επιτροπή,

στο πλαίσιο των υφιστάμενων κοινοτικών προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και άλλων συναφών κοινοτικών προγραμμάτων και πρωτοβουλιών, και εκμεταλλευόμενη την αποκτηθείσα εμπειρία στο πλαίσιο των υπάρχοντων σχεδίων και δικτύων που υποστηρίζονται βάσει αυτών των προγραμμάτων:

- να ενισχύσει την ευρωπαϊκή συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών και ορθών πρακτικών στον τομέα της αξιολόγησης της ποιότητας της σχολικής εκπαίδευσης,
- να προβάλλει και να εκμεταλλευθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο τις εθνικές εμπειρίες, καθώς και τα αποτελέσματα των μελετών που έγιναν σε ευρωπαϊκό και σε διεθνές επίπεδο,
- να εκμεταλλευθεί στο μέγιστο τα αποτελέσματα του πιλοτικού σχεδίου και να εξασφαλίσει, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, τη διάδοση των αποτελεσμάτων αυτών και, ενδεχομένως, τη συνέχεια που θα δοθεί,
- να ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, με σκοπό τη δημιουργία μιας καλύτερης ευρωπαϊκής εμπειρογνομοσύνης στον τομέα της αξιολόγησης της ποιότητας της σχολικής εκπαίδευσης, και ιδίως των επιτευγμάτων των μαθητών,
- να ευνοήσει, στα πλαίσια των υφιστάμενων κοινοτικών προγραμμάτων (και ιδίως του προγράμματος ΣΩΚΡΑΤΗΣ), την ευαισθητοποίηση, και, εάν χρειάζεται, την προετοιμασία των εκπαιδευτικών όσον αφορά την ανάπτυξη και τη χρησιμοποίηση εργαλείων και μεθόδων αξιολόγησης,
- να λαμβάνει υπόψη της τη σημασία της αξιολόγησης της ποιότητας της σχολικής εκπαίδευσης όταν μελετά το θέμα της μελλοντικής συνεργασίας στον τομέα της εκπαίδευσης.